

**Protokół z IV spotkania zespołu roboczego ds. PEM
18.11.2016, Ministerstwo Cyfryzacji**

I. Lista uczestników spotkania:

1. p. Anna Streżyńska - Minister Cyfryzacji
2. p. Michał Połzun – Dyrektor Departamentu Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji
3. p. Dariusz Dąbek – Zastępca Dyrektora Departamentu Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji
4. p. Katarzyna Kobierska – Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego Ministerstwa Cyfryzacji
5. p. dyr. Jerzy Żurek – Instytut Łączności – PIB
6. p. Karol Manys – Rzecznik Prasowy Ministerstwa Cyfryzacji
7. p. Edward Lis – Dyrektor Delegatury NIK w Lublinie
8. p. Tomasz Kulikowski – Dyrektor Biura Interwencyjnej Pomocy Prawnej w Kancelarii Prezydenta RP
9. p. Andrzej Rudlicki – Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania Środowiskiem, Ministerstwo Środowiska
10. p. Stefan Różycki – Departament Zarządzania Środowiskiem, Ministerstwo Środowiska
11. p. Marzena Śliz – Urząd Komunikacji Elektronicznej
12. p. Dominik Kołtunowicz – Urząd Komunikacji Elektronicznej
13. p. Krzysztof Krawczyk – Urząd Komunikacji Elektronicznej
14. p. Elżbieta Gnat – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
15. p. Leszek Karski - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
16. p. Dominik Kopera – Departament Telekomunikacji, Ministerstwo Cyfryzacji
17. p. Grzegorz Czwordon – Departament Telekomunikacji, Ministerstwo Cyfryzacji

przedstawiciele Fundacji „Instytut Badań Elektromagnetycznych im. Jamesa Clerka Maxwella”:

18. p. Barbara Gałdzińska-Calik
19. p. Marta Patena – Radna Miasta Krakowa
20. p. Jerzy Gremba

przedstawiciele organizacji pozarządowych:

21. p. Marcin Patoczka - Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
22. p. Beata Farion - Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
23. p. Tomasz Wilde – Polska Unia Właścicieli Nieruchomości
24. p. Marek Woch

przedstawiciele branży telekomunikacyjnej:

25. p. Leszek Bańkowski - Orange
26. p. Mariusz Busiło – Aero2
27. p. Dominik Dobek – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”
28. p. Piotr Jędrych - P4
29. p. Tomasz Muda - Polkomtel
30. p. Małgorzata Kalinowska – T-Mobile

31. p. Waldemar Koszałkowski – T-Mobile
32. p. Bartłomiej Naróg – Emitel
33. p. Stanisław Żmudzin - Orange

II. Agenda spotkania:

1. Prezentacja Instytutu łączności w zakresie postępów prac nad raportem, z uwzględnieniem metodologii prowadzonych pomiarów, sprzętu pomiarowego etc.
2. Prezentacja i omówienie wstępnego projektu ustawy.
3. Sposób procedowania i harmonogram dalszych prac nad projektem ustawy.
4. Sprawy różne.

III. Przebieg spotkania:

1. **Otwarcie spotkania - Minister Cyfryzacji - Pani Anna Streżyńska**
2. **Prezentacja Instytutu łączności w zakresie postępów prac nad raportem, z uwzględnieniem metodologii prowadzonych pomiarów, sprzętu pomiarowego etc. - Dyrektor IŁ PIB – Jerzy Żurek**

Dyrektor IŁ-PIB Pan dr Jerzy Żurek w pierwszej części zaprezentował informację na temat przebiegu pilotażowych badań emisji pola elektromagnetycznego z wybranych stacji bazowych telefonii komórkowej w Krakowie i Rzeszowie. Dodatkowo przedstawione zostały dane statystyczne dotyczące zakresu pomiarów PEM. W dalszej części Pan Dyrektor zaprezentował urządzenie NARDA SRM 3006, które będzie wykorzystywane do pomiarów PEM w Krakowie i Rzeszowie. Strona społeczna zgłosiła wniosek o wyposażenie przedmiotowego urządzenia o antenę, która swoim zakresem obejmie również sieci WiFi 5GHz, w związku z ich przyrostem w ostatnim czasie na terenie miasta Krakowa. Pani Minister Anna Streżyńska odnosząc się do tego wniosku przypominała uczestnikom spotkania, że sieci bezprzewodowe WiFi nie są bezpośrednim przedmiotem pomiarów prowadzonych przez Instytut Łączności. Dyrektor Instytutu zapewnił, że będzie się starał aby badania objęły także pole elektromagnetyczne o wyższych częstotliwościach, natomiast nawet po wyposażeniu miernika w sondę pomiarową umożliwiającą pomiar pola e-m o częstotliwości 5 GHz, sieci WiFi 5GHz, przy prowadzeniu pomiarów zewnętrznych będą mieć marginalny wpływ na sumaryczne natężenie pola e-m, co wynika głównie z faktu, że WiFi 5 GHz jest słabiej rozpowszechnione niż WiFi 2,4 GHz, oraz tłumienie wyższych częstotliwości przez ściany budynków jest większe. Strona społeczna zwróciła się także z zapytaniem o wersję oprogramowania urządzenia pomiarowego, a dokładnie czy jest ono najnowsze. Dyrektor Instytutu potwierdził, iż zgodnie z jego wiedzą urządzenia są wyposażone w najnowsze dostępne oprogramowanie. Odnosząc się do prezentacji strona społeczna zwróciła się również z zapytaniem czy zaproponowane w projekcie ustawy przepisy udrożnią dostęp do dokumentacji technicznej instalacji telekomunikacyjnej. Zgodnie z przedstawionym projektem ustawy, zgłoszenia instalacji które są składane do organów ochrony środowiska mają być udostępniane na strona internetowych tych instytucji. Dyrektor Instytutu stwierdził, iż prace wykonane przez pracowników IŁ w zakresie badania dokumentacji technicznej i środowiskowej pozwolą również na opracowanie jednakowych standardów przygotowania takich dokumentacji.

3. Prezentacja i omówienie wstępnego projektu ustawy – Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego MC – Katarzyna Kobierska

Pani Dyrektor Katarzyna Kobierska zaprezentowała projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego, który jest wynikiem przygotowanych przez Zespół założeń, uwag zgłoszonych przez członków Zespołu od jego ostatniego posiedzenia, a także uzgodnień z Ministerstwem Środowiska, Generalnym Inspektoratem Ochrony Środowiska, Instytutem Łączności oraz Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Pani Dyrektor wskazała również, iż jest to projekt wstępny, który będzie teraz podlegał opiniowaniu przez członków Zespołu. Strona społeczna zwróciła uwagę na brak przepisów wykonawczych w przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych norm PEM, a dokładnie, że brak jest przepisów sankcyjnych. Przedstawiciel branży telekomunikacyjnej wskazał wprost, że w takim przypadku na podstawie obecnych przepisów Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nakazuje operatorowi zaprzestanie eksploatacji takiej instalacji., co zostało potwierdzone przez Dyrektora M.Pożuna i Dyrektora K.Kobierską. Dodatkowo Pani Dyrektor wskazała, że przepisem regulującym tę kwestię jest art. 367 ustawy Prawo ochrony środowiska i w projektowanej regulacji nie możemy powtarzać obowiązujących już przepisów. Strona społeczna zwróciła również uwagę, że definicja organizacji pozarządowej, użyta w przedmiotowym projekcie, jest niezgodna z definicją stosowaną w unijnych aktach prawnych. Ta kwestia będzie weryfikowana przez Departament Prawny Ministerstwa Cyfryzacji. Strona społeczna wskazała również, że brak jest w projekcie ustawy przepisów regulujących kwestie budowlane stacji bazowych telefonii komórkowych, a konsultowany obecnie Kodeks urbanistyczno-budowlany z uwagi na brak projektów przepisów wykonawczych nie wyjaśnia czy zostały uwzględnione wnioski z raportu Najwyższej Izby Kontroli „Postępowania administracyjne związane z budową i funkcjonowaniem stacji bazowych telefonii komórkowych”. Ministerstwo Cyfryzacji wystąpi do Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa z zapytaniem w tym temacie. Strona społeczna poprosiła w tym kontekście o syntetyczny materiał informacyjny dotyczący tego jak będzie wyglądał proces inwestycyjny w zakresie stacji bazowych telefonii komórkowych wynikający z propozycji przepisów Kodeksu urbanistyczno-budowlanego. Przedstawiciel branży telekomunikacyjnej zawnioskował o doprecyzowanie pojęcie „termin wykonania pomiarów”, żeby był to termin sporządzenia raportu z kontroli, a nie termin faktycznie wykonanych pomiarów PEM, ze względu na fakt, że zaproponowany w projekcie termin uniemożliwiłby w praktyce wykonanie takiego obowiązku operatorom. Strona społeczna zaproponowała wykreślenie projektowanego art. 3 pkt 1 w zakresie art. 80a ustawy – Prawo telekomunikacyjne, na co wszyscy członkowie Zespołu wyrazili zgodę. Uczestnicy spotkania jednogłośnie stwierdzili, iż w wielu aspektach ważniejsza niż regulacje prawne jest edukacja użytkowników (konsumentów). Pani Dyrektor Kobierska poinformowała uczestników spotkania, że oprócz uwag do zaprezentowanego projektu przepisów mogą zgłaszać również dodatkowe kwestie, które mieszczą się w celu projektowanej regulacji. Strona społeczna aby zakresem projektowanego art. 5 objąć wszystkich operatorów, a nie tylko jednostki samorządu terytorialnego. Branża wstępnie wyraziła pozytywne stanowisko co do wprowadzenia przepisów obligujących publikację graficznego odwzorowania miejsc występowania pól elektromagnetycznych ze stacji bazowych telefonii komórkowych,

jednakże swoje ostateczne stanowisko przedstawią na piśmie w ramach uwag do projektu ustawy.

4. Sposób procedowania i harmonogram dalszych prac nad projektem ustawy.

Pani Dyrektor Kobierska poinformowała członków Zespołu, że po wypracowaniu finalnej wersji projektu ustawy będzie on podlegał uzgodnieniom międzyresortowym, konsultacjom publicznym oraz opiniowaniu po czym zostanie skierowany na Radę Ministrów. Pani Dyrektor poprosiła o zgłaszanie uwag do przedstawionej wersji projektu ustawy na przygotowanej tabeli uwag, co pozwoli na ujednoczenie pracy. Michał Pożun, Dyrektor Departamentu Telekomunikacji w MC przedstawił harmonogram dalszych prac nad projektem. Zgodnie z przedstawionym harmonogramem termin na przekazywanie uwag z wykorzystaniem wspomnianego formularza to 15 grudnia br. Poinformował również, że kolejne spotkanie Zespołu planowane jest w drugiej połowie stycznia 2017 r. Informacja o posiedzeniu zostanie przesłana na 14 dni przed planowanym spotkaniem, a nie później niż na 5 dni roboczych przed spotkaniem członkowie Zespołu otrzymają agendę spotkania oraz niezbędne materiały. W odpowiedzi na pytanie czy Ministerstwo przewiduje, że ustawa wejdzie w życie w 2018 r, poinformował, że czas wejścia w życie ustawy uzależniony jest od postępów prac zespołu, i nie wykluczył możliwości, że w przypadku szybkiego sfinalizowania prac mogłaby ona wejść w życie we wspomnianym terminie.

5. Sprawy różne

W ramach wniosków formalnych przedstawiciele Instytutu Badań Elektromagnetycznych im. Jamesa Clerka Maxwella (IBE JCM) zgłosili następujące wnioski:

1 - wniosek, aby część spotkań odbywających się w MC, jak i w IŁ-PIB, była prowadzona w formie wideokonferencji, co będzie ułatwieniem dla osób, które nie mogą dotrzeć na spotkanie w Warszawie, a także aby spotkania były rejestrowane.

Wniosek został uwzględniony. Uczestnicy przyszłych posiedzeń Zespołu będą mogli skorzystać z systemu do wideokonferencji będącego własnością Instytutu Łączności, którego terminale są dostępne w każdym Urzędzie Marszałkowskim oraz Delegaturach Urzędu Komunikacji Elektronicznej

2 - wniosek o sposób przekazywania danych osób wytypowanych do badań przesiewowych, które prowadzić będzie CM UJ.

Dyrektor Instytutu Łączności Pan Jerzy Żurek ustali i wyjaśni z CM UJ kwestie współpracy i działań w tym zakresie. Z informacji, które wcześniej docierały do IŁ PIB wynikało, że prowadzone były rozmowy pomiędzy stroną społeczną a CM UJ na temat ewentualnych badań epidemiologicznych. Z informacji wynikało również, że strona społeczna przekaże do CM UJ listę osób do przebadania. Jeżeli takie badania dojdą do skutku, IŁ PIB wykona dodatkowe pomiary PEM w miejscach stałego przebywania tych osób. Dodatkowo przekazał informację, że CM UJ poza raportem wynikającym z porozumienia przygotowuje publikację naukową o PEM, która będzie opublikowana w późniejszym terminie.